

T.C. M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 15666
Tarih : 09.12.2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 09/12/2021 16:14
Sayı: E-120.10-
0925877

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yerel seçimlerin ardından seçilmişlerin yerine atanan kayyumlarla birlikte halkın katılımını esas alan, şeffaf ve denetlenebilir belediyesi yapısına önemli ölçüde zarar verilmiştir. Bununla birlikte ciddi bir siyasi ve sosyal tahribat yaşanırken ekonomik tahribatın boyutları Sayıştay raporlarına yansımıştır. Özellikle kayyum tarafından yönetilen Van Büyükşehir Belediyesi (VBB) ile İpekyolu Belediyesi'ne ilişkin Sayıştay'ın 2020 yılı raporunda yer alan tespitler dikkat çekicidir. Bu nedenle Sayıştay'ın Van Büyükşehir Belediyesi ve İpekyolu Belediyesi hakkındaki bulguların incelenerek yaşanan yolsuzluk ve usulsüzlüklerin, Van'da oluşan kamu zararının ve sosyo-ekonomik tahribatın araştırılarak tespit edilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Muazzez ORHAN IŞIK

Van Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye'nin idari yapılanması, merkezi ve yerel yönetim şeklinde tanımlanırken yurttaşlar, seçimlerde yaptıkları tercihlerle katılım gösterirler. Yerel demokrasinin başındaysa belediyeler gelirken doğrudan demokrasinin de önemli bir bileşeni olmaktadır. 11 Eylül 2016 tarihinde Kanun Hükmünde Kararnameyle (KHK) başlayan kayyum atamaları, yerel demokratik kurumları ortadan kaldırarak halkın yönetime katılımına zarar vermiştir. Çünkü 2016 – 2019 döneminde Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) tarafından yönetilen 94 belediyeye kayyum atanırken 31 Mart 2019 yerel seçimlerinden sonra ise Halkların Demokratik Partisi (HDP) tarafından yönetilen 48 belediyeye kayyum atanmış, birçok yerde belediye meclisleri feshedilmiştir. Seçilmişlerin idaresi altındaki belediyelerde birçok kalemden tasarruf sağlanırken kayyumlar, birçok yerde ciddi sosyal ve ekonomik tahribata yol açmışlardır.

Yerel seçimlerin ardından hiçbir hukuki gerekçe olmadan 19 Ağustos 2019'dan itibaren Van, Mardin ve Diyarbakır başta olmak üzere 48 belediyeye kayyum atanmıştır. Kayyum atanan belediyelerde oluşan kamu zararı, yaşanan usulsüzlükler ve yolsuzluklar sıklıkla basına yansıdığı gibi Sayıştay raporlarında da yer almaktadır. Kayyum atanan Van Büyükşehir Belediyesi(VBB)'nde de halkın üstün yararının gözetilmediği, belediye kaynaklarının verimli kullanılmadığı ve ciddi yolsuzlukların yaşandığı tartışılmaktadır. Çünkü kayyum

uygulaması, adeta teamüle dönüştürülürken belediyelerde her türlü denetim mekanizması da ortadan kaldırılmıştır. Bu nedenle yapılan birçok iş ve işlemlerde yaşanan büyük maddi zararlar, Sayıştay raporlarına da yansımaktadır.

Sayıştay'ın Van Büyükşehir Belediyesi (VBB) ve İpekyolu Belediyesi 2020 yılı denetim raporlarında; birçok usulsüzlüğe yer verilirken belediyeleri zarara uğratan uygulamalar da tespit edilmiştir. Sayıştay'ın VBB'yle ilgili raporunda "Kurum tarafından belediye ve mücavir alanı sınırları içeresinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsilinin yapılmadığı" görüşüne yer verilirken bunun belediyenin geliri olduğu vurgulanarak tahsil edilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Yine raporda "belediye ve mücavir alan sınırları içindeki Hazineye ait taşınmazların satış bedellerinden aktarılması gereken payın belediyeye aktarılmadığı" bulgusu yer almaktadır.

Sayıştay'ın 2020 yılı VBB raporunda "Van şehir merkezinde bir adet çok katlı otopark yapıldığı ancak sonraki süreçte proje değişikliği nedeniyle otoparkın hayata geçirilemediği" vurgulanırken kentin ulaşım ve trafik sorununa çözüm üretmek amacıyla kullanılması gereken gelirin bu yönde kullanılmadığı belirtilmiştir. Sayıştay raporundan, otopark yapımı için kullanılması gereken gelirlerin amacı dışında kullanıldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla Van'da çözüm üretmek yerine halkın cadde ve sokaklarda Parkomat uygulamasına mahkûm edildiği anlaşılmaktadır. Oysaki çevre yolu, Van'ın en temel ihtiyacı iken katlı otopark yapımı da elzem bir gereklilik olarak güncelliğini korumaktadır.

Sayıştay'ın 2020 yılı İpekyolu Belediyesi raporunda da; "sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerinin takip ve tahsilinin yapılmadığı" tespiti yapılırken "emlak vergisinin %10'u nispetinde tahakkuk ettirilerek tahsil edilen taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına ilişkin katkı paylarının ilgili idareye aktarılmadığı" da belirtilmiştir. Sayıştay raportörleri tarafından çöp toplama hizmet alımı işine ilişkin araç kiralama ihalenin de kanuna aykırı olacak şekilde "yakıt dâhil" olacak şekilde yapıldığı ifade edilmiştir. Sayıştay raporunda; "Kurumdaki taşıt giderlerinin asgari seviyeye indirilmesi ve kaynakların savurganlığa yol açılmadan kullanılması, yapılacak alımlarda akaryakıt giderlerinin kiralama işlemine dâhil edilmemesi" için yapılan işlemlerin mevzuata uygun yapılması gerektiğinin altı çizilmiştir.

Bu nedenle kayyum atanan Van Büyükşehir Belediyesi ve İpekyolu Belediyesi'ne ilişkin Sayıştay raporlarına yansıyan yolsuzluk ve usulsüzlüklerinin araştırılarak tespit edilmesi, neden oldukları kamu zararının ortaya çıkarılması, Van'da yarattıkları sosyo-ekonomik tahribatın giderilmesi amacıyla halkın üstün yararı gereğince Meclis araştırması açılması gerekmektedir.

1	TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ	ADANA	<i>Thann</i>
2	NURAN İMİR	ŞIRNAK	<i>Nurad -</i>
3	GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT	MUŞ	<i>Colunin</i>
4	ALİCAN ÖNLÜ	TUNCELİ	<i>Acar - anlı</i>
5	REMZİYE TOSUN	DİYARBAKIR	<i>Remziye</i>
6	ABDULLAH KOÇ	AĞRI	<i>A. Koç</i>
7	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	<i>Ömer</i>
8	ERDAL AYDEMİR	BİNGÖL	<i>Erdal</i>
9	HASAN ÖZGÜNEŞ	ŞIRNAK	<i>H. Özgül</i>
10	ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU	KOCAELİ	<i>Ömer</i>
11	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	<i>Ayşe</i>
12	MURAT SARISAÇ	VAN	<i>Murat</i>
13	ŞEVİN COŞKUN	MUŞ	<i>Şev</i>
14	AYŞE ACAR BAŞARAN	BATMAN	<i>A. Acar</i>
15	KEMAL BÜLBÜL	ANTALYA	<i>K. Bulbul</i>
16	MURAT ÇEPNİ	İZMİR	<i>Murat</i>
17	EBRÜ GÜNAY	MARDİN	<i>E. Güney</i>
18	NUSRETTİN MAÇIN	ŞANLIURFA	<i>Nusret</i>
19			
20	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	<i>Semra</i>